

GENESIS

Mózes Binaaltsoos Áltséhígíí Hodeeshzhiizh Wolyéii

Diyin God t'áá'ałtsoní áyiliaadáq' diné dó' áyiliia

1 1 Hodeeyáadáq' Diyin God yádihił índa nahasdzaán áyiliia. 2 Nahasdzaán t'áadoo ánoolnini da, índa t'áadoo bikáá' silahí da; bikáá'gi t'áá'át'éé nt'éé' chahałheełgo Diyin God biNíłch'i Duyinii tó yikáá'góó nahazle'.

3 Áadóó Diyin God adińdín le'. T'áá'ako adińdín hazljj'. 4 Áko Diyin God éí adińdínigíí yinéél'ji'go bił yá'ít'ééh, áadóó adińdínigíí chahałheeł yił ałts'áyínil. 5 Áko Diyin God éí adińdínigíí Jí yee yiyíízhi'; chahałheełigíí éí Tł'ée' yee yiyíízhi'. Áko tł'ée' hazljj' áadóó jí hazljj'ji' áltse' ḥa' jí azljj'.

6 Náá'ákone' Diyin God ánaádoo'-niid, Tá ałníí' góne' haz'á wóle'go tó ałts'áähji hólqo le'. 7 Áko Diyin God éí wódahdi tóhígíí áadóó wóyahdi tóhígíí bita'gi haz'ąago éí yee ałts'áyínil; éí t'áá ákót'é siljj'. 8 Diyin God éí haz'ánigíí Yádihił yee yiyíízhi'. Áko tł'ée' hazljj' áadóó jí hazljj'ji' naaki jí azljj'.

9 Náá'ákone' Diyin God ánaádoo'-niid, Yádihił biyaagi tóhígíí éí t'áálahájji' ahandaheohgeeh, áadóó ni' yíltseigíí yit'ji doo; éí t'áá ákót'é siljj'. 10 Diyin God éí ni' yíltseigíí Nahasdzaán yee yiyíízhi'; tó ahaneheezgo'igíí éí Tónteel yee yiyíízhi'. Áko Diyin God éí yinéél'ji'go bił yá'ít'ééh. 11 Náá'ákone' Diyin God ánaádoo'-niid, Nahasdzaán bits'ąądóó tł'oh índa ch'il bílástsii' dahólónigíí, áadóó tsin t'áá ał'ąąq' ádaat'ëii bineest'q' dahólónigíí éí bineest'q' bílástsii' dahólónigíí nahasdzaán bikáá'gi hááhinoot'jił doo, áko éí t'áá'ákót'é siljj'. 12 Áko nahasdzaán bikáá'gi tł'oh índa ch'il ał'ąąq' ádaat'ëii bílástsii' dahólónigíí áadóó tsin

t'áá ał'ąąq' ádaat'ëii bineest'q' dahólónonii éí bineest'q' bii' bílástsii' dahólónigíí hainíílt'q'. Áko Diyin God éí yinéél'ji'go bił yá'ít'ééh. 13 Áko tł'ée' hazljj' áadóó jí hazljj'ji' tagí jí azljj'.

14 Náá'ákone' Diyin God ánaádoo'-niid, Yádihił biyi'di bee da'dińdínii dahólqo doo, áko éí jí índa tł'ée' ałts'áne'i'nił doo; éidí bee'éhózinii át'ee doo; éidí bik'ehgo ahééhwiidáah doo áadóó niyíílkhaa doo, índa nináháháah dooleeł, 15 áadóó yádihił biyi'déé' adińdín doo, áko nahasdzaán bikáá'ji' adińdín doo; éí t'áá'ákót'é siljj'. 16 Áadóó Diyin God éí bee adińdínii naaki ayóó'át'ego áyiliia; aláhgo bee adińdínigíí éí jíjigo yee böhölnih doo; a'ohgo bee adińdínigíí éí tł'ee'go yee böhölnih doo; sq' ałdó' eel'aago áyiliia. 17 Áko Diyin God díi nahasdzaán bikáá'ji' bee adińdín doo biniyé yádihił biyi'di niyííznil, 18 índa éí jí áadóó tł'ée' yee böhölnih doo; adińdínigíí chahałheeł yił ałts'áne'i'nił doo ałdó' biniyé. Áko Diyin God éí yinéél'ji'go bił yá'ít'ééh. 19 Áko tł'ée' hazljj' áadóó jí hazljj'ji' dí'jí jí azljj'.

20 Náá'ákone' Diyin God ánaádoo'-niid, Dahináago táyi' naaldeehii t'óó'a-dahayói le', índa nahasdzaán bikáá' wó-dahgo tsídii ndaat'a' doo. 21 Áko Diyin God éí táyi' naaldeehii ayóó'ádaníldíllii áyiliia; táyi' naaldeehii t'óó'ahayói t'áá ał'ąąq' ádaat'ëii bińdaał'ëego da'ahílchíhgo áyiliia, áadóó ndaat'a'ii ał'ąąq' ádaat'ëii bińdaał'ëego da'ahílchíhgo áyiliia. Áko Diyin God éí yinéél'ji'go bił yá'ít'ééh. 22 Áadóó Diyin God éí yik'ijisdlı'go áni, Nihiyázhí nídahoodleeł doo, áadóó k'ee'-ąąq' nooht'jił dooleeł, áko tónteel bii' nihino't'eeh, índa nahasdzaán bikáá'gi

ndaoh't'a'ii k'ee'aq nooht'ijl dooleeł. 23 Áko tl'ee' hazljjí' áadóó jí hazljjí' ashadla'jí azljjí'.

24 Náá'ákóne' Diyin God ánaádoo'-niid, Nahasdzaán bikáa'gi dahináanii ał'aq áadaat'ëii bińdaałt'ëego da'ahílchíihii dahóle'; éí alíjí' áadóó ndaa'na'ii índa naaldlooshii bińdaałt'ëego da'ahílchíihii doo; éí t'áá ákót'é siljjí'. 25 Áadóó Diyin God éí nahasdzaán bikáa'gi naaldlooshii bińdaałt'ëego da'ahílchíihgo, índa alíjí' bińdaałt'ëego da'ahílchíihgo, índa nihokáá'góó ndaa'na'ii t'áá'ałtso bińdaałt'ëego da'ahílchíihgo áyiila. Áko Diyin God éí yinéé'líjí'go bił yá'íi-t'ëéh.

26 Náá'ákóne' Diyin God ánaádoo'-niid, Haa'ishq' diné t'áá nihináłt'ëego, ádaniit'ëhígí át'ëego ádadiilnítl, áko tónteel biyi'di tl'igíí áadóó wódahdi ndaa-t'a'igíí áadóó alíjí' áadóó nahasdzaán bikáa'góó t'áá'ałt'ëée nít'ëé', índa ni' bikáa'gi ndaa'na'ii éí t'áá'ałtso bee hóda-hólníh doo. 27 Áko Diyin God niliinii diné t'áá bí bináłt'ëego áyiila; Diyin God bińjíłt'ëego áhoolaa, bikä'ii índa ba'áadii áyiila. 28 Áadóó Diyin God hak'ijisdlí'go áhodíniid, Niha'áłchíní hooleełgo k'ee'aq nooht'ijl doo, áadóó nahasdzaán bikáa'góó nihinołt'eehgo k'ee'aq dínóht'ijh, áko tónteel yii' naal-deehü, wódahgo ndaat'a'ii índa nahasdzaán bikáa'gi dahináago naaldeehii t'áá'ałtso bee nihidahólníh doo. 29 Áadóó Diyin God ánaádoo'niid, Jó'akon, nanise' bílástsii' dahólónígíí ał'aq áadaat'ëii nihaa diní'q, índa tsin ał'qá áadaat'ëii bineest'q' bílástsii' dahólónígíí ałdó' nichich'iyq' dooleeł. 30 Áadóó nahasdzaán bikáa'gi naaldlooshii t'áá'ałtso áadóó wódahdi ndaat'a'ii t'áá'ałtso áadóó ndaa-na'ii t'áá'ałtso índa níídzhíi nináneel-'áqjí' éí ch'íl dadit'ëe' bich'iyq' dooleełgo baa diní'q; éí t'áá ákót'é siljjí'. 31 Áko Diyin God éí áyiilaagíí t'áá'ałtso yinéé'líjí'go éí t'áá'iyyisí bił yá'íít'ëéh, jó'akon. Áko tl'ee' hazljjí' áadóó jí hazljjí'jí' has-taq' jí azljjí'.

2 1 Kót'ëego yádihił áadóó nahasdzaán t'áá'ałt'ë ałtso ályaa. 2 Áadóó tsots'íd jí bich'í hoolzhishgo Diyin God ałtso njish'nish, índa tsots'íd jí azljjí'go ałtso njish'nishígíí bits'ąądóó háájoolyíjí'. 3 Áadóó Diyin God éí tsots'íd jinígíí yik'ijisdlí'go ats'áidini'q, háálá Diyin God ałtso njish'nishgo bits'ąądóó éí bijí háájoolyíjí'. 4 Bóhólníhii Diyin God éí yádihił índa nahasdzaán áyiila bijníłdáq' nahasdzaán índa yádihił bił niilyáii dahodideezljjí'. 5 Áko nahasdzaán bikáa'gi ch'il t'ah doo hadanisée da áadóó ch'il daadáanii t'ah doo hadanisée da, háálá Bóhólníhii Diyin God éí nahasdzaán bikáa'gi t'ah doo nahałtingo ííléeh da, índa diné dá'ák'eh yeinít'ijj dooleełígíí t'ah adin; 6 ndi nahasdzaán bits'ąądóó áhí haáshígishgo ni' t'áá'ałt'ëée nít'ëé' nínéíłtlöh. 7 Áko Bóhólníhii Diyin God éí ni' bits'ąądóó ɭeezh yee diné áyiila áadóó biyol yee háníí' góne' bee iináanii yee íiyolgo diné hwii'siziinii hinááh siljjí'.

Kéyah Iíden hoolyéedi dá'ák'eh

8 Áadóó Bóhólníhii Diyin God ha'aahljigo Iíden hoolyéedi dá'ák'ehgo áyiila, áko diné áyiilaagíí ákwii niiníltí. 9 Áadóó ni' bits'ąądóó áyiilaagíí éí Bóhólníhii Diyin God éí tsin ał'qá áadaat'ëii yá'át'eehgo danil'íinii índa yá'át'eehgo bąąhdóó da'adáanii hainííłt'q. Éí dá'ák'ehgi iiná tsin ałdó', índa tsin bineest'q' bits'ąądóó yá'át'eehjí áadóó doo yá'át'eehjí bęéhózin dooleełii hainíisq.

10 Áadóó tooh nilinígíí bee nínáháltłoh doo binyé Iíden kéyahdóó dá'ák'ehgóó nílì, áadóó ch'iniljígo díjigóó ałts'ádaazlı. 11 Átséhí góne' tooh nilinígíí Páisan woosye', éí kéyah Hávilah hoolyéhígíí t'áá'ałt'ë binázlı; ákwe'óola hólq. 12 Éí kéyah biyí' óola yá'át'eeh; t'áá ákwe'é tsé bidéliyam índa áníks yolyéhígíí ałdó' hólq. 13 Naaki góne' tooh nilinígíí Gáihan woosye', éí kéyah

ájíłah t'áá jilchí'igo nji'aash, áko ndi doo baa yáznízin da.

Diné doo ak'eh hóót'iqdgóó a'ohdi silíí'

3 1 Áko íídáq' t'l'iish agháago ntséé-kosii éí nihokáá'góó naaldeehii Bóhólñíihii Diyin God ábiilaagii t'áá'ałtso yiláhgo át'é. Áko asdzání áyidíniid, Da't'áash'aanii Diyin God kóní, Tsin t'áá'ałtso dá'ák'ehgi naazkaadígíi t'áadoo bąqhdóó ohsání? 2 Áadóó asdzání éí t'l'iish áyidíniid, Tsim bineest'q' yiidá biniyé dá'ák'ehgi naazkaadígíi nihaa deet'q, 3 ndi tsin bineest'q' hólóniinii dá'ák'eh ałníi'gi sikaadígíi éí Diyin God ánihiłní, Éí doo bąqhdóó adoohsíjíl da; bidinoołchidgo éí dínóohnééł. 4 Áadóó t'l'iish éí asdzání ánéidoo'niid, Doo t'áá'aanii dínóohnééł da, 5 háálá Diyin God bił bęéhózin, éí bijí wooyáq'go jideezghaliigi ádooh'níił áadóó Diyin Godgi ánoht'ée doo; yá'át'éehjí índa doo yá'át'éehjí nihíl ééhodoozíjíł. 6 Áadóó asdzání éí tsin bineest'q' ch'iyáán yá'át'éehii át'eeego áadóó bik'izhnighalgo hoł yá'ít'éehgo índa tsin la' t'áá hojíyá áhóle'ígi át'é dziniizíjí'go bineest'q' la' nizhdíi'ágóo jiíyáq', áadóó hahastiin ałdó' la' baazhní'ágóo yiyíiyáq'. 7 Áko t'áá'ájíłah jideezghaliigi ádziidzaago t'áá jilchí'igo hoł bęéhoozin, áko fig sikaadii bit'qá' ahídazhdiiłkadgo bee átl'adziskał.

8 Áadóó honiik'aazgo dá'ák'ehgi Bóhólñíihii Diyin God honile'go biinéé' dzidiizts'qá', áko Ádam hwe'asdzáq' bił dá'ák'ehgi tsintahgi Bóhólñíihii Diyin God bits'qá' nízdeest'íjí'. 9 Áadóó Bóhólñíihii Diyin God éí Ádam yíká ádííniidgo áyidíniid, Háadish naniná? 10 Áko ázhdiiniid, Dá'ák'ehgi niinéé' diséts'qá'go níssdzíid, háálá t'áá ɿinishchí'i; éí bąq' nídisht'íjí'. 11 Áadóó Bóhólñíihii ádiiiniid, Háish, T'áá ɿinchí'i, niłní? Da'tsin doo bąqhdóó adiíyíjíł da, nidish-nínneeni'ish bąqhdóó iíníyáq'? 12 Áko diné ázhdiiniid, Asdzání shéiníltíjígo

Iithiyópiya hoolyéhígíi t'áá'át'é binázlí.
14 Táá' góne' tooh nílinígíi Hídikel
woosye'; éí Asíriya bı́ighahgóó ha'a'aah-
jígo ch'inilí. Díj' góne' tooh nílinígíi
Yofréitiiz woosye'.

15 Áko Bóhólñíihii Diyin God éí
Ííden keyahdi dá'ák'ehgi diné bił jini-
áazhgo ákwii nizhníltíjígo dá'ák'eh yi-
naalnish áadóó yaa áhalyáq. 16 Áko Bó-
hólñíihii Diyin God éí diné ádoolniiłgi
bee bá nihozhní'ágóo ájíni, Tsin naaz-
kaadígíi bineest'q' t'áá'ałtso t'áá ni níní-
zingo niyáq doo, 17 ndi tsin bineest'q'
bits'qádóó yá'át'éehjí índa doo yá'át'
t'éehjí bęéhózin dooleekii ts'ídá doo
díiyíjíł da, háálá bąqhdóó iíníyáq' bijíjídi
t'áá'aanii dadíítsaał.

18 Áko Bóhólñíihii Diyin God ánaá-
doo'niid, Diné t'áá sáhí naagháago doo
bá yá'át'éeh da; t'áá ákónéhee háká anál-
wo' dooleekii há ádeeshkíił. 19 Áko Bó-
hólñíihii Diyin God éí naaldeehii áadóó
ndaat'a'ii t'áá'ałtso ni' bits'qádóó ɭeezh
yee áyiila, áko hait'eeego dabízhí' ádazh-
dooliit nízingo Ádam' yaa yíižh' eezh,
áko hináanii nináneel'ájíj' t'áá bee dajíi-
zhí'ígíi bízhí' daazlíj'. 20 Áadóó Ádam
éí bízhí' ádajíllaii alíj' t'áá'ałtso áadóó
ndaat'a'ii índa nihokáá'góó naaldeehii
t'áá'ałtso bízhí' hólqogo ájíllaa, ndi Ádam
t'áá ákónéhee háká análwo' dooleekii
t'ah doo há álnéeh da. 21 Áko Bóhólñíi-
hii Diyin God éí Ádam yíiħhaazh, áko
ajíiħhaazhgo hátsaq' la' hayítáago ha-
tsi'éé ałch'í' ánáyiidlaa. 22 Áko Bóhól-
ñíihii Diyin God éí Ádam bítsaq' hayítá-
taneé yee asdzání áyiila, áadóó Ádam
yích'í' yíł ní'áázh. 23 Áko Ádam ádii-
niid, Kad dií shits'inígíi bits'qádóó ts'in
áadóó shits'ígíi bits'qádóó atsi' jílí, áko
asdzáni² joolyée doo, háálá diné bits'qá-
dóó áho'diilyaa. 24 Éí bąq' diné jílímii
hazhé'é índa hamá bits'qá' dashdidoo-
gáálgó hwe'asdzáq' t'éiyá bił jíináa doo,
áko nizhdilt'éhéé ats'iis t'ááłk'í jileeh.
25 Áko Ádam índa hwe'asdzáq' bił t'áá

1 Ádam jíinígo éí Híibrew k'ehjígo ɭeezh jíinígo óolyé. 2 Asdzání jíinígo éí Híibrew k'ehjígo diné bits'qádóó jíinígo óolyé.

bił naash'aashígíí éí sha'nítsoodgo yíyáq'. 13 Áadóó Bóhólñíihii Diyin God éí asdzání áyidííniid, Dííshá' ha'át'ií baa nisínýá? Áko asdzání ázhdííniid, Tł'iish shina'azlo'go bínük'ehgo yíyáq'. 14 Áadóó Bóhólñíihii Diyin God éí tł'iish áyidííniid, Díí baa nisínýáhígíí biniiна alíj' t'áá'ałtso biláahgo áadóó nihokáa'-góó naaldeehii t'áá'ałtso biláahgo hóyée'-go ná ha'ooodzíí'; nibid bee nani'na' doo; ɬeezh nildeełgo níyołkáałgo hinínáa doo. 15 Áadóó ni índa asdzání bił ałk'ee diní'niihgo ádeeshłííł; na'áłchíní índa éí ba'áłchíní yił ałk'ee dadi'niihgo ádeeshłííł; éí nitsiits'iin yidoołjish; ni éí bikétal dííłjish. 16 Asdzání dó' áyidííniid, Ts'ídá ayóó'át'eego yínííł nde'áná-tłiihgo iñüllchíihgo tı'hoyíniihgo ádeeshłííł; nił nahonigaahgo ni'iyíłchíih doo; nahastiin bídin nílji doo, áadóó bí bó-honiłníih doo. 17 Áadóó Ádam dó' áyidííniid, Ne'asdzáq ánínígíí yísíníłts'ąą'go, Tsin doo bąąhdóó adiíyíjìł da, ndishnínéę bąąhdóó iíníyáq'; éí bąą niniinää ni' hóyée'go bá ha'ooodzíí'; nich'lı' nahwii'náago nanilnishgo bits'ąądóó i'dílnahgo ni'dííłdijìł; 18 ch'il da-deenínií índa hosh ałdó' nich'lı' hááhi-noot'ı̄jìł; dá'ák'ehdóó ndanise'ii niyáq doo. 19 ɬeezh nísníidlíjì'ji' nitásiil nah góó ahighaasgo nanilnishgo índa íyáq doo, háálá ɬeezh bits'ąądóó án'diilyaago ɬeezh nílji, áko ɬeezh nídiídleel.

20 Áadam éí hwe'asdzáq lív¹ bee jíi-zhí', háálá dajináanii t'áá'ádzíłtso hamá silíjí'. 21 Áadóó Bóhólñíihii Diyin God éí Ádam índa be'asdzáq ałdó' bá akágí éé' ájiilaá áadóó bee hazhdiila.

22 Áadóó Bóhólñíihii Diyin God ádííniid, Shoo, diné t'áá nihigi át'eego yá'át'éehjí áadóó doo yá'át'éehjí bił bée-hózin silíjí'. Áko k'ad kodóó iiná tsin bineest'ą neidi'doo'aałgo yidooyiğgo bá hashjá doolíił dó'óshkí áadóó hináago ahol'aa doo. 23 Éí bąą Bóhólñíihii Diyin God éí líden dá'ák'ehéđdóó nahgóó ahoníyood, áko ɬeezh bits'ąądóó áho'.

¹ Lív jiníigo éí Hébrew k'ehjigo iiná jiníngi át'eego diits'a'.

diilyaaígíí t'áá éí bininájílnish dooleeł. 24 Áko diné ch'íñizhníłcháq' áadóó Diyin God éí dá'ák'eh lídendi ha'a'aahjigo diyingo ndaal'a'i áadóó kq' bits'áhodino'ii diltłishgi át'eego t'áá'ałtsogóó nálkılgó iiná tsin bich'lı' atiinígíí yaa áda-halyáq doo biniyé nüünínil.

USA
Navajo
Bible
1985
David Tutt et al.
BSUSA
New York
United States
B204880